

Studiul epistolei către Evrei – W.J. Ouweneel

Studiul nr. 9: Isus – jertfa mai bună (Evrei 9.13-10.18)

Introducere

A. Persoana mai bună (Evrei 1.1-7.28)

B. Sistemul mai bun (Evrei 8.1-10.18)

1. Isus, Mijlocitorul unui legământ mai bun (Evrei 8.1-13)
2. Isus a intrat în cortul mai desăvârșit (Evrei 9.1-12)
3. Isus este jertfa mai bună (Evrei 9.13-10.18)
 - 3.1 Sângele lui Hristos (Evrei 9.13-22)
 - 3.2 Hristos a intrat în Locul Preasfânt (Evrei 9.23-28)
 - 3.3 Hristos a venit în lumea aceasta (Evrei 10.1-10)
 - 3.4 Jertfa lui Hristos adusă odată pentru totdeauna (Evrei 10.11-18)

==> Teme

1. Citiți mai întâi întreg pasajul în liniște și atent, căutați să aflați cât se poate de bine expunerea de idei a scriitorului în cele patru părți principale și să identificați temele cele mai importante.
2. Ce vrea să spună scriitorul în Evrei 9.13,14, în Evrei 9.15,16 și în Evrei 9.16-18?
3. Care versete se referă în tot pasajul la care evenimente din marea zi a ispășirii?
4. Ce cuvinte diferite sunt folosite pentru legăminte?
5. Faceți o prezentare de ansamblu detaliată a diferenței între jertfele de odinioară și jertfa lui Hristos în Evrei 9.23-10.18.
6. Despre care trei arătări ale lui Hristos vorbește Evrei 9.24-28? Care este succesiunea în timp și contextul logic al acestor trei arătări?
7. Ce înseamnă „umbră” și „chip” în Evrei 10.1?
8. Ce înseamnă Evrei 10.9b și „care vrea” în Evrei 10.10 în lumina textului din Evrei 10.5-8?
9. Ce înseamnă „sfânt” și „făcut desăvârșit” în Evrei 10.10,14?
10. Ce vrea scriitorul să spună în Evrei 10.18?

B 3.3 Hristos a venit în lumea aceasta (Evrei 10.1-10)

Evrei 10.1-10: 1. Pentru că legea, având umbra bunurilor viitoare, nu însuși imaginea lucrurilor, nu poate niciodată, cu aceleași jertfe, care se aduc neîncetat în fiecare an, să-i desăvârșească pe aceia care se apropie. 2. Astfel, n-ar fi încetat ele să fie aduse dacă cei care slujesc, odată curățiți, n-ar mai fi avut nici o cunoștință de păcate? 3. Dar în acestea este o

amintire de păcate în fiecare an. **4.** Pentru că imposibil ca sângele de tauri și de țapi ^a să înlăture păcatele. **5.** De aceea, intrând în lume, El spune: „N-ai voit jertfă pentru păcat și jertfe de mâncare ¹, ci Mi-ai întocmit un trup. **6.** Nu Ți-au plăcut arderi-de-tot și jertfe pentru păcat. **7.** Atunci am spus: «Iată, Eu vin (în sulul cărții este scris despre Mine) ca să fac voia Ta, Dumnezeu!»^b. **8.** Spunând mai sus: „N-ai vrut, nici nu Ți-au plăcut ^c jertfe și daruri și arderi-de-tot și jertfe pentru păcat ²” (care sunt aduse potrivit legii), **9.** atunci El a spus: „Iată, Eu vin ca să fac voia Ta“ ^d. El desființează ce este întâi, ca să stabilească ce este a doua oară; **10.** „voie“ prin care am fost sfințiți, prin jertfirea trupului lui Isus Hristos, odată pentru totdeauna.

Remarci

¹. Aici în sensul unui „dar”.

². Textual „[jertfe] pentru păcat”; compară versetul 18 și 26, în LXX traducerea este „jertfă pentru păcat” (aceasta este în ebraică același cuvânt ca pentru „păcat”).

^a. Evrei 9.13; Leviticul 16.15,21

^b. Psalmul 40.6-8

^c. Psalmul 40.6

^d. Psalmul 40.7

^e. Psalmul 9.12,28

Comentariu

Scriitorul aprofundează acum felul și însemnătatea jertfei lui Hristos, după ce El a venit în lume conform voii lui Dumnezeu. După nedesăvârșirea marilor preoți de odinioară (Evrei 5-9) vedem acum nedesăvârșirea jertfelor de odinioară. Esența este că jertfele de odinioară nu erau suficiente ca să creeze adoratorului accesul liber în Locul Preasfânt (compară cu versetul 19) – și în acest caz era vorba numai de Locul Preasfânt pământesc. Ceea ce noi avem nevoie este:

- intrare liberă în Locul Preasfânt; pentru aceasta avem nevoie de:

- nu numai de o conștiință bună, ci de una desăvârșită (aceasta înseamnă să nu mai ai frică de judecată); pentru aceasta avem nevoie:

- de o jertfă desăvârșită și de aceea adusă o singură dată.

Dar dacă jertfa se schimbă, atunci trebuie de asemenea și ca toate celelalte să se schimbe. Întregul sistem vechi este înlocuit printr-un sistem nou; primul este îndepărtat, în locul lui pășește al doilea (Evrei 10.9b).

Baza sistemului vechi era Legea (aceasta este Legea morală a celor zece porunci și întreaga lege a ritualurilor serviciului jertfelor). Legea aceasta nu corespunde în orice privință cu „legea” sistemului nou; de exemplu ea nu oferea intrare în Locul Preasfânt simbolic, așa cum noul sistem oferă intrare în adevăratul Loc Preasfânt. De aceea Legea nu era o imagine „fidelă” a noului

sistem (al „bunurilor viitoare”, adică al lucrurilor bune, pe care noi le putem lua prin credință), ci numai o umbră: De aceea sistemul vechi:

- nu avea intrare liberă în Locul Preasfânt; căci:
- nu era o conștiință desăvârșită a preoților; căci:
- nu exista o jertfă desăvârșită, și de aceea în mod necesar ea trebuia repetată (Evrei 10.1-3); căci:
- jertfele erau numai jertfe de animale (Evrei 10.4).

Dimpotrivă noul sistem conține:

- revelarea voii lui Dumnezeu, și anume sfințirea noastră (consacrarea pentru slujba de preot în Locul Preasfânt, Evrei 10.5-10),
- jertfa desăvârșită a lui Hristos, adusă o singură dată (Evrei 10.11-14),
- mărturia adevărată a Duhului Sfânt (Evrei 10.15-18).

În ceea ce privește primul punct, vechiul sistem nu era expresia desăvârșită a voii lui Dumnezeu, dar la venirea lui Hristos nu era un alt sistem. Când Hristos a venit în lumea aceasta El a exprimat următoarele (conform cu Psalmul 40):

- ceea ce Dumnezeu nu voia: întregul serviciu al jertfelor de odinioară, și anume jertfa de pace, jertfa de mâncare, jertfa de ardere de tot și jertfa pentru păcat (Evrei 10.5a,6,8), căci ele nu aveau un efect real (cu toate că ele, atâta timp cât Hristos nu era venit, au fost rânduite de Dumnezeu Însuși; vezi versetul 8);
- ceea ce voia Dumnezeu: adevărata jertfă a lui Hristos:
- Dumnezeu a stabilit această voință deja mai înainte într-un „sul de carte” („cartea” planurilor Sale, versetul 7);
- la împlinirea timpului (Galateni 4.4; compară cu Evrei 9.26) Dumnezeu a pregătit Domnului Isus un trup: Acesta a devenit Om (Evrei 10.5b);
- Hristos a venit în lume ca să împlinească voia lui Dumnezeu, prin aceea că El S-a dat pe Sine Însuși în moarte ca jertfă (versetele 7,9).

În felul acesta primul sistem a fost înlocuit prin sistemul al doilea (versetul 9b).

Voia lui Dumnezeu:

- L-a determinat pe Hristos să Se dea în ascultare ca jertfă, prin aceea că El a dat trupul Său judecării de moarte;
- a sfințit pe credincioși odată pentru totdeauna prin jertfa Sa, aceasta înseamnă că noi suntem sfințiți pentru totdeauna ca preoți, ca să exercităm slujba în Locul Preasfânt (Evrei 10.10,19). Acesta este înțelesul deosebit al cuvântului „a sfinți” în epistola către Evrei, așa cum am văzut deja în Evrei 2.11). Compară și paralela între Evrei 9.3 și 9.14; așa cum odinioară sângele animalelor „sfințea”, la fel sângele lui Hristos ne-a „curățit pentru serviciul divin”. Sfințirea =

consacrarea pentru serviciul divin! Întotdeauna este vorba că noi acum spălați și curățiți avem voie să ne apropiem de Dumnezeu în Locul Preasfânt (Evrei 10-19-22).

Cât de important este că înainte de toate aceasta este voia lui Dumnezeu pentru viața noastră: consacrară pentru slujba ca preoți înaintea feței Sale!

Versetul 1: căci: scriitorul continuă compararea jertfelor de animale multe și nedesăvârșite pe de o parte, și jertfa desăvârșită a lui Hristos, pe de altă parte. Am văzut deja, că o jertfă simbolică era eventual suficientă pentru curățirea Locului Preasfânt simbolic, dar curățirea adevăratului Loc Preasfânt necesita o jertfă mai bună (Evrei 9.23,24). În afară de aceasta jertfa de animale nu era nici măcar o imagine exactă, căci ea nu era singulară, așa precum era jertfa lui Hristos (Evrei 9.25-28). Aspectul acesta al doilea al jertfei, pe de o parte simbolic, pe de altă parte în natura ei diferită de adevărata jertfă, este exprimat în versetul nostru prin cuvântul „umbră”. Legea (prin aceasta este vorba de întreaga Lege vechi-testamentală, care era baza vechiului sistem și dădea îndrumările serviciilor de jertfă de odinioară) era numai o „umbră”, nu o „imagine” a bunurilor viitoare. Este ca și cu o umbră, pe care o persoană o proiectează pe un perete (sau o siluetă), alături de fotografia aceleiași persoane pe zid. Diferențele sunt frapante. Fotografia este o imagine fidelă, fiecare detaliu corespunde cu cel al persoanei respective. Însă umbra sau silueta redă numai o prezentare vagă a persoanei, care probabil abia se recunoaște. Cuvântul „[contra]imagine” din Evrei 9.24 arată spre concordanțele dintre sistemul vechi și sistemul nou (precum și spre concordanțele între un model și imagine respectiv copie), dar cuvântul „umbră” (vezi și Evrei 8.5 și Coloseni 2.17) scoate în evidență diferențele. Legea serviciilor de jertfă vechi-testamentale oferea numai o referire pentru o prezentare, o impresie inexactă despre un serviciu de jertfă nou, dar nu era o copie fidelă a acestuia. În slujirea umbrelor jertfele trebuiau mereu repetate, în timp ce noul serviciu preoțesc este întemeiat pe o jertfă singulară, pentru totdeauna desăvârșită și care desăvârșește.

„*Bunurile viitoare*”: am discutat expresia aceasta deja la Evrei 9.11, unde multe manuscrise au aceeași exprimare; manuscrisele privilegiate oferă un text cu înțeles asemănător („bunurile care vor veni”). Sunt „lucrurile bune”, binecuvântările, pe care noul sistem ni le aduce în Hristos. Din profeția noului legământ „bunurile viitoare” erau văzute exclusiv în sens absolut. În epoca actuală ele sunt în sensul absolut al cuvântului încă de viitor, deoarece în curând ele vor deveni realitate deplină și definitivă în lumea viitoare și în veacul viitor (Evrei 2.5; 6.5), când Hristos va reveni, va întemeia Împărăția păcii și va încheia noul legământ cu Israel. Dar pentru noi, care posedăm și savurăm deja acum binecuvântările noului legământ, „lucrurile bune” nu mai sunt de viitor; pentru aceasta noi nu trebuie să așteptăm revenirea lui Hristos, căci noi putem intra cu îndrăzneală la El în Locul Preasfânt.

Să desăvârșească: și expresia aceasta am întâlnit-o deseori (Evrei 7.11,19; 9.9); ea înseamnă să creezi o conștiință desăvârșită, așa cum se vede aici din versetul 2. O conștiință desăvârșită este nu numai o conștiință bună, adică neîncărcată, o conștiință curățită prin iertare, ci este conștiința unuia care niciodată nu mai poate veni cu frică de judecata eternă, deoarece relația lui cu Dumnezeuul Judecător a fost adusă odată pentru totdeauna în ordine. Este bine să se îndrepte

mereu atenția asupra faptului că aceasta nu înseamnă că un credincios nu ar mai putea primi o conștiință „rea” (apăsată de păcat) sau că părtășia lui cu Dumnezeu este întotdeauna netulburată, dimpotrivă; dar conștiința rea nu mai înseamnă acum „să fi fricos din cauza judecății”. Un copil cu o conștiință rea este conștient de păcatul lui și îi este frică să apară înaintea tatălui, dar el nu are nici o frică că tatăl lui îl va alunga ca și copil.

Versetul 2: dacă ar fi fost altfel cu jertfele vechi-testamentale, adică dacă jertfele unei anumite zile mari a ispășirii ar fi fost capabile să îndepărteze odată pentru totdeauna toate păcatele poporului – acestea erau nu numai păcatele din anul trecut ci și păcatele care vor fi făcute probabil în anul care urmează! – atunci conștiința poporului ar fi fost curățată desăvârșit și nu ar mai fi fost nevoie de repetarea jertfei în marea zi a ispășirii. Dacă un medicament a ajutat odată, atunci el nu mai trebuie luat (Chrysostomus).

Aducerea lor: expresia aceasta se referă la jertfele de tăiere, care se aduceau neîntrerupt în fiecare an (Evrei 10.1).

Cei care slujesc: Aceștia sunt aceeași grupă ca cei „care se apropie” din versetul 1; textual se referă desigur la preoți; însă ei făceau slujba lor pentru popor și în numele poporului, așa că aici, dacă ne gândim la aplicarea la poporul lui Dumnezeu, trebuie să ne gândim la întreg Israelul.

Nici o cunoștință de păcate: aici se exprimă ceva din înțelesul de bază al cuvântului „conștiință”. Cuvântul grecesc syneidesis înseamnă ca și cuvântul latin conscientia literalmente „confident”, așa cum „conștiință” vine de la „cunoștință”, și are sensul de sentimente lăuntrice și conștientă. Dacă jertfele pentru păcat de odinioară și-ar fi atins cu adevărat țelul lor, atunci poporul lui Dumnezeu nu ar mai fi avut nici un simțământ cu privire la păcatele pe care le făceau demn de condamnat înaintea lui Dumnezeu. În loc de aceasta poporul stătea în fiecare an înaintea lui Dumnezeu „conștient fiind de vina lui”.

Versetul 3: faptul că jertfele pentru păcat nu dezlegau de păcat odată pentru totdeauna se vede din aceea, că repetarea anuală a mării zile a ispășirii aducea mereu în amintire poporului că el era apăsător sub păcatele neanulate. Aceste jertfe pentru păcat nu erau un medicament care elibera pe bolnav odată pentru totdeauna de boala lui, ci erau numai un mijloc provizoriu. Tocmai faptul că bolnavul trebuia să facă uz permanent de ele, ele îi aduceau permanent aminte că el era bolnav lipsit de speranță. În marea zi a ispășirii israelitul avea din nou o conștiință bună, însă seara avea ca să zicem așa iarăși o conștiință rea și era la fel de condamnat ca și mai înainte. Mai mult chiar: jertfele însăși erau de fapt formal nu în primul rând pentru anularea păcatelor, ci mai degrabă o „aducere aminte” de păcate. Adevărata anulare a păcatelor, desăvârșită și definitivă, era întemeiată numai pe jertfa lui Hristos, și anume chiar și cu privire la păcatele credincioșilor din timpul Vechiului Testament, pentru care se jertfea în marea zi a ispășirii.

Versetul 4: jertfele de animale nu au adus „ștergerea” păcatelor, ci numai „amintirea” păcatelor, căci jertfele de animale nu pot da lui Dumnezeu adevărata satisfacție pentru păcate. Nu poate fi nici o legătură între sângele material al animalelor (ca acela al țapilor și vițelilor care erau tăiați în

marea zi a ispășirii) și vina morală a omului. Singura semnificație a acestor jertfe de animale consta în referirea lor la adevărata jertfă a lui Hristos. Și singurul motiv al mântuirii credincioșilor vechi-testamentali consta nu în jertfele de animale, care au fost aduse pentru ei, ci în privirea anticipată a lui Dumnezeu la jertfa lui Hristos (Romani 3.25). De altfel gândul acesta nu era străin Vechiului Testament, Pavel vorbește în Romani 11.26,27 pe baza textului din Isaia 27.9; 59.20,21; Ieremia 31.33,34 despre îndepărtarea păcatelor la venirea Răscumpărătorului și a noului legământ. Vina morală a păcătosului cere o jertfă cu putere morală. Apa poate spăla sângele de pe mâna criminalului, dar ea nu poate spăla „întinarea” lui prin crimă.

Versetul 5: acum este citat locul cel mai clar din Vechiul Testament, care scoate în evidență insuficiența jertfelor de animale și necesitatea venirii unui Răscumpărător. Psalmul 40 oferă de fapt o întreagă imagine de ansamblu despre istoria morală a lui Hristos și începe cu finalul ei: versetele 2-4 descriu cântarea de laudă adresată lui Mesia înviat, care Își ocupă locul în rămășița poporului Său și Se prezintă pe Sine Însuși ca model (Psalmul 40.4-6). După aceea suntem conduși la începuturile drumului lui Mesia: venirea Lui în lumea aceasta, ca să împlinească voia lui Dumnezeu, care nu a putut fi împlinită prin jertfele de animale (versetele 7-9), În versetele 10 și 11 vedem slujirea Lui pe pământ, în mijlocul „adunării celei mari a lui Israel”, unde El a vestit bunătatea lui Dumnezeu și adevărul lui Dumnezeu, așa cum acestea trăiau în propria Lui inimă. În versetele 12-17 vedem consecințele vieții Lui închinată lui Dumnezeu: suferințele crucii , și credințioșia Lui Însuși în aceste împrejurări, unde rele din afară și propriile Lui nelegiuiri (așa poate El spune, după ce Dumnezeu a făcut păcatele noastre să fie ale Lui) L-au apăsât. Totodată formularea acestui verset este de așa natură că și rămășița credincioasă va rosti în curând aceste cuvinte de mărturisire și de apăsare, și atunci va avea parte de mântuire, tocmai pentru că Mesia a devenit pentru ei adevărata jertfă de ardere de tot și jertfă pentru păcat. În ceea ce-L privește pe Hristos Însuși, după versetul 16 se citește iarăși începutul Psalmului, unde Mesia Însuși descrie răspunsul lui Dumnezeu la apăsarea Lui.

Când El intră în lume: se mai poate traduce și: „prin aceea că el vine în lume”, ceea ce evită mai bine gândul că El ar fi rostit cuvintele din versetele 6 și 7 imediat după întruparea Lui. Se mai poate spune că prin venirea Lui El a exprimat adevărul din Psalmul 40. Deoarece El a venit pe pământ într-un trup, care era destinat și pregătit pentru jertfă, prin aceasta a exprimat că jertfele de odinioară erau insuficiente și că era nevoie de o jertfă nouă, adevărată, desăvârșită. Cuvintele lui Mesia nu Îi sunt destinate „în eternitatea liniștită”, așa cum se spune deseori, ci la venirea Lui în lume. Aceasta este remarcabil în măsura în care ascultarea lui Hristos nu are voie să fie despărțită de întruparea Lui, de natura lui umană; ca Om Hristos a devenit ascultător de Dumnezeu, El a învățat ascultarea (Evrei 5.8), pe care El nu a cunoscut-o înainte de întrupare și nici nu putea s-o cunoască. Pe de altă parte venirea lui Hristos și fapta Lui de jertfire nu o putem reduce aici numai la o faptă a ascultării formale de Dumnezeu. Aici vorbește Unul care vine pe pământ din voință proprie liberă și cu dorință, ca de bună voie să împlinească voia lui Dumnezeu. Aceasta ne amintește de Evrei 9.14, unde auzim că Hristos prin Duhul etern (divin) S-a oferit pe Sine Însuși jertfă fără pată lui Dumnezeu. În versetul nostru vorbește nu numai un om ascultător de Dumnezeu, ci un Om care El Însuși este veșnic și Dumnezeu desăvârșit și ca atare putea împlini voia lui Dumnezeu.

Jertfe de tăiere: aici și în versetul 6 se folosesc patru expresii pentru jertfă. Este ușor de presupus că aici este vorba de indicii referitoare la cele patru tipuri principale de jertfe, așa cum le găsim descrise între altele în Leviticul 1-5. Acolo avem următoarea succesiune: jertfa arderii de tot, jertfa de mâncare, jertfa de pace și jertfa pentru păcat. Prima și ultima jertfă le găsim numite cu nume în versetul 6; dacă în versetul nostru găsim și jertfa de pace și jertfa de mâncare, pentru aceasta este nevoie de o cercetare mai îndeaproape. Cuvântul pentru „jertfă de tăiere” este un cuvânt foarte general, derivat de la verbul „a tăia – a sacrifica”. Cuvântul ebraic (zebach), care corespunde acestui cuvânt, înseamnă la modul foarte general „jertfă de tăiere”, însă apoi este și omologul la „jertfa de ardere de tot”, care a fost jertfită în întregime, la care zebach a fost însoțit de o jertfă de mâncare. Astfel noi găsim jertfa de ardere de tot și jertfa de tăiere deseori una lângă alta, dar totuși diferite una de alta. În sensul acesta „jertfa de tăiere” înseamnă de cele mai multe ori „jertfa de pace”, ceea ce în ebraică de cele mai multe ori se exprimă astfel: „jertfă de tăiere pentru pace” (pace la plural), dar uneori este numită și scurt „jertfă de tăiere” (de exemplu Deuteronomul 12.27; 18.3). Jertfa de pace în așa-numita „jertfă de mâncare”: carnea animalului de jertfă era mâncată de popor, în timp ce grăsimea era pusă pe altar ca „mâncare pentru Domnul”. Spata dreaptă și pieptul erau date ca hrană preoților (Leviticul 3; 7.11-36). De aceea jertfa de pace este o imagine a jertfei lui Hristos, atunci când ea este privită ca bază pentru o părtășie armonioasă între Dumnezeu și poporul Său și între mădularele poporului Său.

Jertfa de mâncare (darurile de jertfă): Și acesta în sine este un cuvânt foarte general, derivat de la prospero, „a jertfi” (vezi și versetele 1,2,8,11,12), și de aceea înseamnă: ceea ce este jertfit, ceea ce este oferit. Este același cuvânt ca „jertfă” în versetele 10,14 și 18, unde se referă la jertfa lui Hristos. În versetul nostru are clar sensul de „jertfă de mâncare”, având în vedere traducerea cuvântului ebraic mincha, „jertfă de mâncare” în Psalmul 40.6. Ca traducere este corect, deoarece cuvântul mincha înseamnă în primul rând la modul mai general „dar, cadou, dar de jertfă”, dar începând cu Leviticul 2 primește înțelesul special de jertfă de mâncare, aceasta înseamnă o jertfă din floare de făină coaptă sau boabe prăjite. Și jertfa aceasta este o jertfă de mâncare, căci israelitul aducea jertfa de mâncare de bună voie din hrana lui zilnică, din roadele lucrului său zilnic. Din hrana lui el aducea o parte ca dar de jertfă; o parte din ea era pusă pe altar și restul era pentru preoți. Deoarece jertfa de mâncare este descrisă după jertfa de ardere de tot și înainte de jertfa de pace (Leviticul 1-3), este în legătură cu faptul că jertfa de mâncare în mod obișnuit (conform unora, întotdeauna) era cuplată cu o jertfă de ardere de tot sau o jertfă de tăiere, în timp ce, invers, nici o jertfă de ardere de tot nu era adusă fără o jertfă de mâncare. Aceasta ne ajută să înțelegem care este înțelesul simbolic al jertfei de mâncare. Ea este o imagine frumoasă a vieții zilnice a lui Hristos pe pământ închinată lui Dumnezeu, al unei vieți pe care El la sfârșit a dat-o în moartea ca jertfă de ardere de tot desăvârșită și ca jertfă de tăiere desăvârșită.

Mi-ai pregătit un trup: faptul că Dumnezeu nu a vrut jertfe de tăiere și jertfe de mâncare nu înseamnă că întreg serviciul jertfelor din Vechiul Testament a avut loc contrar voinței Sale, căci El Însuși l-a rânduit. Ci înseamnă că aceste jertfe nu puteau aduce iertarea reală a păcatelor, nu puteau face conștiința desăvârșită și nu puteau crea intrare în Locul Preasfânt; voia lui Dumnezeu nu putea fi împlinită prin această slujbă. Era nevoie de o jertfă desăvârșită, ca să

poată împlini voia lui Dumnezeu, și anume iertarea, perfecționarea și intrarea în Locul Preasfânt. Pentru ca această jertfă să poată fi adusă, El a pregătit un trup lui Hristos, așa că Fiul lui Dumnezeu a devenit Om. De altfel se remarcă imediat, că fraza aceasta diferă mult de textul din Psalmul 40.6, unde noi găsim textual: „Mi-ai străpuns (scobit) urechile”. Textul nostru se aliniază aproape complet la versiunea LXX a Psalmului 40, pe care textul ebraic o redă aici liber, dar fără să schimbe total înțelesul. Dacă Dumnezeu a pregătit „urechi” lui Hristos, atunci aceasta nu poate însemna altceva decât că El I-a pregătit un trup. Lui Hristos I-au fost pregătite urechi, atunci când I s-a pregătit un trup, aceasta înseamnă când El a devenit Om. Deoarece textul ebraic vorbește aici în mod special despre urechi, aceasta scoate în evidență scopul pentru care lui Hristos I s-a pregătit un trup, și anume ca să-l dea ca jertfă în ascultare de Dumnezeu (compară cu versetul 7). Urechea deschisă era mijlocul prin care El asculta de voia lui Dumnezeu. Trupul era mijlocul prin care această voie a fost împlinită (Dods). Ce se spune aici despre „scobirea” urechilor trebuie clar diferențiat de Exodul 21 și Isaia 50. Când Hristos a devenit Om urechile lui au fost „scobite (= pregătite)” (Psalmul 40); în timp ce în viața lui pe pământ El putea spune în ascultare desăvârșită: „El Îmi trezește dimineață după dimineață, Îmi trezește urechea, ca să ascult ca un ucenic. Domnul Dumnezeu Mi-a deschis urechea și nu M-am împotrivit, nu M-am dat înapoi” (Isaia 50.4,5). Când la sfârșitul vieții Sale El S-a dat pentru ai Săi ca rob etern, se spune: „Stăpânul Său să-I găurească urechea cu o sulă; și El să-I slujească pentru totdeauna” (Exodul 21.6). Chiar și numai aceste locuri din Scriptură vorbesc despre ascultarea lui Hristos, și stau în opoziție clară nu numai cu inimile necircumcise, ci și cu urechile necircumcise ale poporului (Ieremia 6.10; Faptele apostolilor 7.51).

Versetul 6: aici găsim o diferență mică față de textul LXX: „a avea plăcere” în loc de „a cere” (compară cu Psalmul 40.6). Pentru a realiza voia Sa cu privire la popor, Dumnezeu nu a „cerut”, sau nu a avut „plăcere” de jertfele de animale. În sensul adevărat al cuvântului Dumnezeu Însuși a „cerut” această slujbă de la popor, și drept urmare El avea plăcere de ea – dar El nu putea avea plăcere de rezultat, căci rezultatul adevărat, efectiv al acestor jertfe era nul (compară cu versetul 4).

Jertfe de ardere de tot: aici sunt numite celelalte două jertfe din cele patru jertfe principale. Jertfa de pace și jertfa de mâncare sunt jertfe pentru mâncat; jertfa de ardere de tot și jertfa pentru păcat sunt jertfe de ispășire. Ultimele două sunt numite deseori dintr-o singură suflare, deoarece ele prezintă cele două laturi ale lucrării de ispășire a lui Hristos. Aceste două aspecte sunt principial diferite unul de altul. Jertfa pentru păcat slujea pentru ispășirea (acoperirea, anularea) păcatelor; jertfa de ardere de tot slujea ca păcătosul însuși să devină plăcut înaintea lui Dumnezeu: „ca să fie primit înaintea Domnului ... ca să facă ispășire pentru el” (Leviticul 1.3,4). În cadrul ambelor jertfe cel care aducea jertfa trebuia să se identifice cu animalul, care a murit în locul lui, prin aceea că își punea mâna pe capul animalului. În cadrul jertfei pentru păcat prin această identificare caracterul nedemn (caracterul stricat) al celui care aducea jertfa trecea asupra animalului; în cadrul jertfei de ardere de tot demnitatea (buna plăcere) a jertfei trecea asupra celui care aducea jertfa. Cuvântul pentru „ardere de tot” este aici holokautooma (compară cu cuvântul nostru holocaust), aceasta înseamnă „ceea ce este ars complet” (holos – în întregime; kautoö – a arde). Este traducerea cuvântului ebraic olah, care este derivat de la alah, „a se

ridica”, aici aproximativ cu sensul „a se ridica (a se transforma) în fum”. Cuvântul în greacă accentuează însușirea jertfei de ardere de tot, și anume că ea era jertfită complet, era arsă pe altar complet, pentru ca astfel nimic din ea să nu fie mâncat de vreun om. Cuvântul ebraic accentuează că era în totalitate pentru Domnul (Jahve), o jertfă a cărei valoare, bună plăcere și glorie „se ridică” ca o mireasmă plăcută Domnului (Leviticul 1.9,13,17). Prin aceasta devine clar înțelesul simbolic al jertfei de ardere de tot. Ea este o imagine despre Hristos, care pe cruce S-a dat în totalitate lui Dumnezeu ca o mireasmă plăcută, pentru ca noi să fim plăcuți în El și să trăim înaintea lui Dumnezeu (compară cu Efeseni 5.1,2; Romani 12.1).

Jertfă pentru păcat: ea constituie replica jertfei de ardere de tot. Așa cum jertfa de ardere de tot făcea plăcut în ochii lui Dumnezeu pe cel care jertfea, tot așa jertfa pentru păcat slujea la ispășirea păcatului (păcatelor) celui care aducea jertfa. Pe lângă jertfa de ardere de tot de bună voie și jertfa pentru păcat prescrisă pentru anumite păcate exista o jertfă de ardere de tot periodică, și anume în fiecare dimineață și în fiecare seară, și o jertfă pentru păcat periodică, și anume în fiecare an în marea zi a ispășirii. În epistola către Evrei stă mai cu seamă pe prim plan jertfa pentru păcat vechi-testamentală. Textual citim aici „pentru păcat”, un fel de exprimare tehnică în LXX ca traducere a cuvântului ebraic *chattaah* sau *chattaat*, care poate însemna atât „păcat” cât și „jertfă pentru păcat”. Animalul pentru jertfa pentru păcat era tăiat, și întotdeauna o parte din sânge a fost stropit pe coarnele altarului iar restul era vărsat la piciorul altarului. Grăsimea animalului era întotdeauna arsă pe altar. Carnea jertfei era mâncată de preoți, cu excepția anumitor cazuri deosebite, când sângele era stropit în Locul Preasfânt înaintea perdelei și restul animalului (cu excepția grăsimii) era ars în afara taberei (așa era între altele asemănător în marea zi a ispășirii; vezi și Evrei 13.11-13). Mai era și categoria „jertfelor pentru vină”, care pot fi privite ca un fel deosebit al jertfei pentru păcat (Leviticul 4.1-7,10). Jertfa pentru păcat este desigur o imagine a lui Hristos ca Acela care S-a dat pe Sine Însuși, ca să anuleze păcatele alor Săi pe cruce (vezi Evrei 9.28; 10.12).

Versetul 7: aici textul nostru este foarte diferit de LXX, nu numai că aici lipsește „Dumnezeul Meu”, ci înainte de toate pentru că este lăsat la o parte „este plăcerea Mea” (compară cu Psalmul 40.8), prin care nedeterminatul „ca să fac” trebuie legat cu „Eu vin” și ceea ce este între ele („în sulul cărții este scris despre Mine”) trebuie înțeles ca intercalare. Aceasta nu influențează mult înțelesul; textul ebraic este cel mult mai marcant, deoarece acesta pune „dorința” lui Hristos față în față cu „lipsa de plăcere” a lui Dumnezeu (pentru jertfele de animale), dorința de a Se da pe Sine Însuși ca jertfă conform voii lui Dumnezeu. Am văzut deja ce conține aici „voia lui Dumnezeu”: iertarea pentru poporul Său, desăvârșirea și să creeze intrare liberă în Locul Preasfânt; vom reveni la aceasta în versetul 10. Dintr-o voință liberă și dragoste desăvârșită Hristos a supus voința Sa voii lui Dumnezeu și S-a dedat într-o poziție de supunere și ascultare, ca să facă voia lui Dumnezeu. Sub vechiul legământ Legea cerea ca omul să facă voia lui Dumnezeu; însă aici era Unul care de bună voie a făcut voia lui Dumnezeu pentru noi, total în afara voinței omului (indiferent dacă acesta era „bun” sau stricat).

Sulul cărții: textual aici stă „căpșorul cărții”; acest căpșor era inițial măciulia de la capătul bastonului în jurul căruia era înfășurat sulul de carte. Cu privire la înțelesul expresiei „sulul de

carte” din versetul nostru sunt multe păreri. Nu iau în considerare faptul că unii traduc în Psalmul 40: „Iată Eu vin cu Sulul cărții, scris despre Mine (sau: prescris Mie)”, căci această traducere nu este posibilă în versetul nostru. Mai important este că unii prin „despre Mine” vor să înțeleagă că ar fi „cu privire la Mine” în sensul că sulul cărții este aici Legea vechi-testamentală, că Hristos o recunoaște aici pentru Sine ca fiind ceva care obligă (compară cu Psalmul 40.8b: „Legea Ta este înăuntrul inimii Mele”). Se ajunge la această interpretare dacă se pornește de la ceea ce a vrut să spună David, scriitorul Psalmului 40, și apoi se gândește la Deuteronomul 17.18,19, unde Legea este aplicată în mod deosebit la împărat (Ridderbos). Eu gândesc contrariul, că aici în ebraică se înțelege mai degrabă „de la Mine” decât „despre mine” sau „despre Persoana Mea”. Apoi se poate gândi la:

- Vechiul Testament, în mod deosebit la Lege (în sensul că în legea jertfei întotdeauna se gândește la Hristos, ochii sunt îndreptați spre împlinire) și/sau la profeți, care se referă la venirea jertfei lui Mesia (în mod deosebit psalmii lui David și profețiile lui Isaia referitoare la Robul Domnului care suferă, care de altfel în timpul lui David nu erau încă scrise);

- în sens figurat: cartea planului lui Dumnezeu; un astfel de înțeles îl găsim deseori: compară cu Psalmul 56.8; 69.28; 139.15; Maleahi 3.16; compară de exemplu și cu Isaia 25.1: „Tu ai făcut lucruri minunate, planuri de demult, care sunt credincioșe și adevăr”. Gândesc că este evident că scriitorul epistolei către Evrei s-a gândit la acest citat (în mod deosebit) la a doua interpretare, la care „sulul cărții” este paralel cu „voia lui Dumnezeu”. Legea de pe Sinai nu a exprimat această voie a lui Dumnezeu, așa cum ea exista desigur în planul lui Dumnezeu și acum a ieșit la lumină în și prin venirea lui Hristos.

Versetul 8: scriitorul face acum interpretarea citatului său. El arată clar, că Domnul cu cuvintele din Psalmul 40 pune față în față două lucruri: acela, prin care voia lui Dumnezeu nu a putut fi realizată și prin care ar fi trebuit realizată (jertfele de animale) și acela prin care voia lui Dumnezeu putea desigur să se realizeze, și trebuia să se realizeze (venirea lui Hristos și jertfa lui; versetele 9,10). „Mai sus [mai înainte]” merge de aceea înapoi la versetele 5a și 6, pe care scriitorul le rezumă acum, prin aceea că el enumeră succesiv cele patru jertfe și cu această ocazie exprimă la plural „jertfele de tăiere” și „darurile”, așa că devine clar că este vorba de enumerarea celor patru tipuri de jertfe. Dumnezeu nu a „vrut” aceste jertfe de animale și nu și-a găsit „plăcerea” în ele, deoarece prin aceste jertfe El nu putea să-și facă voia. Este bine să subliniem încă o dată aceste două feluri de „voie”. Dumnezeu nu „voia” jertfele de animale, deoarece acestea nu puteau împlini voia Sa. De aceea Dumnezeu „a vrut” o altă jertfă, desăvârșită, care era capabilă să facă voia Lui, și anume jertfa lui Hristos; vezi versetele 9 și 10. Cuvintele „care sunt aduse potrivit Legii” scriitorul accentuează încă o dată că jertfele de animale nu au fost aduse împotriva voii lui Dumnezeu, căci ele au fost aduse în concordanță cu o Lege, pe care Dumnezeu Însuși a dat-o. În sensul acesta Dumnezeu le-a „vrut”; dar El nu le-a vrut ca bază pe care El putea realiza planul Său, căci ele nu erau capabile pentru aceasta.

Versetul 9: scriitorul constată acum ceea ce prin Duhul profetic este spus în Psalmul 40 față de vechiul sistem: jertfa lui Mesia. După ce s-a amintit de insuficiența serviciului jertfelor din

sistemul de odinioară, Hristos spune că El Însuși vine, ca jertfă adevărată, pentru ca prin lucrarea jertfei să se poată totuși realiza voia lui Dumnezeu. Aceasta conduce aici la o concluzie, care stă central în întreaga temă începând cu Evrei 8: este un legământ nou, un Preot nou, un Loc Preasfânt nou, și acum și o jertfă nouă. Toate aceste lucruri exclusiv noi arată că un sistem cu totul nou a luat ființă începând cu Hristos. În cadrul vechiului sistem nu era de imaginat nici un legământ nou, nici un Preot nou, nici un Loc Preasfânt nou, și nici o jertfă nouă. Și astfel scriitorul trage acum concluzia: „El desființează ce este întâi, ca să stabilească ce este a doua oară”. În cazul expresiei „întâi” ne putem gândi mai întâi la jertfele vechi-testamentale și apoi la „sistemul dintâi”; compară și cu „legământul dintâi” și „legământul al doilea” în Evrei 8.7,13 (Evrei 9.15,18). „A doua” este jertfa nouă, și după aceea întregul sistem nou, al cărui centru este jertfa lui Hristos, ea constituind baza. Expresia „desființează” s-a folosit în greaca clasică pentru nimicire, înlăturare sau retragerea legilor, regulilor, obiceiurilor, etc. Cuvântul „stabilească” are aici sensul de „a face valabil”; „a intra în vigoare”.

Versetul 10: am vorbit deja despre cele două feluri de voie a lui Dumnezeu în acest pasaj; Dumnezeu nu voia jertfele de animale, El voia jertfa lui Hristos. Acesta este primul sens în care se vorbește aici despre voia lui Dumnezeu. Înțelesul al doilea este, Hristos a venit să facă voia lui Dumnezeu, aceasta merge mai departe. Voia lui Dumnezeu nu se referea numai la venirea lui Hristos și la moartea Sa ca jertfă în sine, ci înainte de toate la ceea ce El voia să realizeze prin această jertfă. La aceasta se referă versetul nostru; el ne face cunoscut, că era voia lui Dumnezeu ca noi să devenim „sfințiți” prin jertfa lui Hristos. Încă o dată în rezumat:

- era voia lui Dumnezeu, ca Hristos să vină pe pământ, ca să Se jertfească (versetele 5,8);
- era voia lui Dumnezeu, ca cei credincioși să devină sfințiți prin jertfa lui Hristos (versetele 7,9,10).

Prin care voie: se merită osteneala să se cerceteze în fiecare epistolă a Noului Testament ce vrea să se spună în fiecare caz prin „voia lui Dumnezeu”; de fiecare dată are un alt conținut. În practica vieții de creștin deseori voia lui Dumnezeu este legată exclusiv cu umblarea pe pământ, cu luarea de decizii practice. Însă în versetul nostru voia lui Dumnezeu are legătură cu „sfințirea” noastră, prin care noi putem intra în Locul Preasfânt (vezi mai jos). Dacă voia credinciosului este să fie în concordanță cu voia lui Dumnezeu, atunci dorința lui va fi să practice zilnic serviciul divin și să umble în prezența lui Dumnezeu și părtășia cu El; compară imaginile cuprinse deja în vechiul legământ: Psalmul 27.4 („cere, năzui”); 43.3,4; 66.12; 84.2 („a dori, a tânji”).

Sfințit: vezi comentariul la Evrei 2.11; 9.13. „A sfinți” înseamnă a pune deoparte pentru un anumit scop, și aceasta înseamnă în epistola către Evrei să devii făcut potrivit pentru a putea umbla în părtășie cu Dumnezeu, în prezența Lui sfântă și înainte de toate: în Locul Preasfânt al Său. Sfințirea este pentru Locul Preasfânt: este sfințirea (consacrarea) pentru serviciul divin în Locul Preasfânt (vezi și „a sluji” în Evrei 9.14). În Evrei 9.24 ne-a fost asigurat un loc în Locul Preasfânt ceresc, deoarece Hristos este acolo Reprezentantul nostru. În Evrei 10 noi înșine nu mai avem cunoștință de păcate (versetul 2) și suntem sfințiți pentru ca acum noi înșine să intrăm în Locul Preasfânt (vezi urmările în versetele 19-22). Se mai poate traduce: „noi suntem cei

sfințiți”; „sfințit” este un participiu perfect, la care „noi suntem” este timpul prezent al verbului auxiliar „a fi”. Această alegere a cuvântului accentuează foarte puternic, că sfințirea a fost realizată o singură dată și începând de atunci ea este permanent și neîntrerupt valabilă, da, pentru eternitate, căci jertfa și urmările ei sunt „odată pentru totdeauna” (vezi finalul versetului și compară cu Evrei 7.27; 9.12), în comparație cu jertfele de odinioară, care se repetau mereu.

Jertfa trupului lui Isus Hristos: această expresie minunată se asociază la citatul din Psalmul 40; vezi versetul 5b: „Tu Mi-ai întocmit un trup”. La întruparea Sa ca Om Hristos a primit un trup, pentru ca El să poată aduce acest trup ca jertfă. Compară aceasta cu Evrei 2.14: El a primit sânge și carne, pentru ca El să le poată da în moartea Sa ca jertfă. Acolo El a primit un trup, aici este Dumnezeu care Îi pregătește un trup. Era trupul Său, pe care Hristos la dat la moarte pe cruce: „Acesta este trupul Meu care se va da pentru voi” (Luca 22.19; 1 Corinteni 11.24). Dar aceasta nu a avut loc fără Duhul Său; prin Duhul etern S-a dat pe Sine Însuși jertfă fără pată lui Dumnezeu (Evrei 9.14).